

Utrera Domínguez, David

Els esports

In: Utrera Domínguez, David. *Cvičení z katalánštiny*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 131-145

ISBN 978-80-210-7436-1; ISBN 978-80-210-7439-2 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/131600>

Access Date: 17. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

11. Els esports

practicar esports	<i>sportovat</i>
el camp d'esports	<i>hřiště</i>
l'àrbitre	<i>rozhodčí</i>
el número de sortida	<i>startovní číslo</i>
els esports de pilota	<i>míčové hry</i>
fer gimnàstica – fer exercicis	<i>cvičit</i>
el gimnàs	<i>tělocvična</i>
desenvolupar les aptituds físiques	<i>rozvíjet svoje tělesné schopnosti</i>
l'educació física	<i>tělesná výchova</i>
encetar el peu	<i>zranit si nohu</i>
dislocar-se la cama	<i>vymknout si nohu</i>
el massatgista	<i>masér</i>
atendre un corredor	<i>ošetřovat závodníka</i>
l'entrenador – el <i>míster</i> (futbol)	<i>trenér</i>
entrenar	<i>trénovat</i>
la lesió	<i>zranění</i>
recuperar-se després d'una lesió	<i>zotavovat se po zranění</i>
l'entrenament	<i>trénink</i>
cal molt d'entrenament	<i>je třeba hodně tréninku</i>

1. Esports d'estiu

a) els esports aquàtics

la natació	<i>plavání</i>
el nedador	<i>plavec</i>
els estils de natació	<i>plavecké styly</i>
nedar braça	<i>plavat prsa</i>
esquena	<i>plavat znak</i>
crol	<i>plavat kraul</i>
papallona	<i>plavat motýlka</i>

letní sporty

vodní sporty

estiu lliure	<i>plavat volný způsob</i>
la piscina (coberta)	<i>bazén (krytý)</i>
els banys públics	<i>veřejné lázně</i>
la cabina (per mudar-se)	<i>(převlékací) kabiny</i>
la competició de natació	<i>plavecká soutěž</i>
el curset de natació	<i>plavecký kurz</i>
l'aprenent de natació	<i>plavecký žák</i>
el cinturó de suros	<i>korkový pás</i>
el salvavides	<i>záchranné kolo</i>
el coixí flotador per a principiants	<i>plovoucí polštářek pro začátečníky</i>
l'aprenentatge en sec	<i>nácvik na souši, na suchu</i>
el salt de trampolí	<i>skok z prkna</i>
saltar a peus junts	<i>skočit po nohách</i>
llençar-si de cap	<i>skočit po hlavě</i>
el rem	<i>veslování; veslo</i>
remar	<i>veslovat</i>
l'esquí	<i>skif</i>
l'esquifista	<i>skifař</i>
el parell de remos	<i>dvojskif</i>
les regates de vuit remos	<i>závody osmiveslic</i>
el remer	<i>veslař</i>
de quatre remos amb timoner	<i>závody čtyřky s kormidelníkem</i>
la llanxa	<i>pramice</i>
les eliminacions	<i>rozjížďky; rozplavby; rozběhy</i>
el piragüisme	<i>kanoistika</i>
la canoa – la piragua	<i>kánoe</i>
la pala – el rem de pala	<i>pádlo</i>
la pesca	<i>rybářství</i>
pesca esportiva amb esquer	<i>sportovní rybářství na udici</i>
amb xarxa	<i>do sítě</i>
la pesca en aigua dolça	<i>chytání ryb ve sladké vodě</i>

el pescador	<i>rybář</i>
la canya de pescar	<i>rybářský prut</i>
el busseig	<i>potápění</i>
el bussejador	<i>potápěč</i>
la vela	<i>jachting; plachta</i>
el waterpolo	<i>vodní pólo</i>
el ciclisme	<i>cyklistika</i>
el velòdrom	<i>cyklistický stadion</i>
la carrera ciclista – la volta ciclista	<i>cyklistický závod</i>
recórrer 100 kilòmetres	<i>ujet 100 kilometrů</i>
la contrarellotge	<i>časovka</i>
l'etapa	<i>etapa</i>
l'ascens a	<i>výstup na</i>
la bicicleta	<i>kolo</i>
el tricicle	<i>trojkolka</i>
el tàndem	<i>dvojkolo</i>
les parts de la bicicleta	<i>části kola</i>
el selló	<i>sedátko</i>
el manillar	<i>řidítka</i>
el fre davanter	<i>přední brzda</i>
el fre del darrera	<i>zadní brzda</i>
el parafang	<i>blatník</i>
la maneta del canvi	<i>páčka přehazovačky</i>
la roda davantera	<i>přední kolo</i>
la roda del darrera	<i>zadní kolo</i>
la llanda	<i>ráfek, obruč</i>
el neumàtic	<i>plášť</i>
el pedal	<i>šlapátko, pedál</i>
la cadena	<i>řetěz</i>
el pilot reflector	<i>odrazka</i>
la bomba	<i>pumpička</i>

la vàlvula	<i>ventilek</i>
anar amb bicicleta	<i>jezdit na kole</i>
l'atletisme	<i>atletika</i>
la competició	<i>závod</i>
el competidor	<i>závodník</i>
la carrera	<i>běh</i>
competir	<i>závodit</i>
la línia de sortida	<i>startovní čára</i>
la meta	<i>cíl</i>
la línia de meta	<i>cílová čára</i>
la pista de carreres	<i>běžecká dráha</i>
el corredor	<i>běžec</i>
la marató	<i>maratonský běh</i>
la cinta d'arribada	<i>cílová páska</i>
el velocista	<i>sprintér</i>
el maratonista	<i>maratonec</i>
la cursa de curta distància	<i>běh na krátkých tratích</i>
de llarga distancia	<i>na dlouhých tratích</i>
dels 100 metres llisos	<i>hladký běh na 100 metrů</i>
de tanques	<i>překážko výběh</i>
80 metres tanques	<i>překážkový běh na 80 m</i>
de camp a través, cros	<i>přespolní běh</i>
de relleus	<i>štafetový běh</i>
de resistència	<i>vytrvalostní běh</i>
el llançament de javelina	<i>hod oštěpem</i>
de disc	<i>hod diskem</i>
de pes	<i>vrh koulí</i>
de martell	<i>vrh kladivem</i>
el cercle de llançament	<i>vrhařský kruh</i>
el salt d'alçada	<i>skok vysoký</i>
de llargada	<i>skok daleký</i>
de perxa	<i>skok o tyči</i>

el llistó	<i>tyčka, laťka</i>
el triple salt	<i>trojskok</i>
la marxa	<i>chůze</i>
el decatló	<i>desetiboj</i>
el pentatló	<i>pětiboj</i>
el llançador de javelina	<i>oštěpař</i>
el llançador de disc	<i>diskař</i>
el llançador de pes	<i>koulař</i>
el llançador de martell	<i>kladivář</i>
el saltador	<i>skokan</i>
el marxador	<i>chodec</i>
el decatleta	<i>desetibojař</i>
el pentatleta	<i>pětibojař</i>

altres esports d'estiu

el paracaigudisme	<i>parašutismus</i>
el paracaigudes	<i>padák</i>
el paracaigudista	<i>parašutista</i>
l'alpinisme, l'escalada	<i>horolezectví</i>
l'alpinista, l'escalador	<i>horolezec</i>
escalar muntanyes	<i>zlézat hory</i>
assegurar-se	<i>jistit se</i>
la corda	<i>lano</i>
el mosquetó	<i>skoba</i>
l'hípica – l'equitació	<i>jízda na koni</i>
muntar a cavall	<i>jezdit na koni</i>
la sella (de muntar)	<i>sedlo</i>
la brida	<i>uzda</i>
la regna	<i>otěž, oprat'</i>
la tanca	<i>překážka</i>
el mur	<i>zeď (dostih. překážka)</i>
la bardissa	<i>plot (dostih. překážka)</i>
el fossat d'aigua	<i>vodní příkop</i>

la cursa de cavalls	<i>koňský dostih</i>
la cavallerissa	<i>stáj</i>
el joquei	<i>iokej</i>
la tribuna (coberta)	<i>(krytá) tribuna</i>
deixar anar corda	<i>povolit lano</i>
l'estrep	<i>třmen</i>
la brida	<i>uzda</i>
el fuet	<i>bičik</i>
esquivar un obstacle	<i>zdolat překážku (v dostihu)</i>
les barres paral·leles	<i>s klády (dostih. překážka)</i>
la bardissa i les barres	<i>živý plot s kládami (kombin. přek.)</i>
la pista de curses	<i>dostihová dráha</i>
el genet	<i>jezdec na koni</i>
el tir amb arc	<i>lukostřelba</i>
l'arc	<i>luk</i>
la corda	<i>tětiva</i>
la fletxa	<i>šíp</i>
la diana	<i>terč, cíl</i>
el tennis	<i>tenis</i>
la xarxa de tennis	<i>tenisová síť</i>
la pista de tennis	<i>tenisový kurt</i>
el jutge de cadira	<i>hlavní rozhodčí</i>
l'aplegapilotes	
el tenista	<i>tenista</i>
la raqueta de tenis	<i>tenisová raketa</i>
el golf	
el pal de golf	<i>golfová hůl</i>
el forat	<i>důlek</i>
el jugador de golf	<i>hráč golfu</i>

els esports d'equip

l'handbol
 el jugador d'handbol
 la pilota
 la porteria
 el porter
 el gol
 l'autogol
 rebre un gol
 marcar – fer un gol
 el bàsquet
 el basquetbolista
 la cistella
 fer una cistella
 el voleibol
 el jugador de voleibol
 la xarxa de voleibol
 bloquejar
 el futbol
 la Primera Divisió
 el futbolista
 primer temps/primer part del partit
 guanyar/perdre/empatar el partit
 guanyar per 5 a 2
 vèncer en el temps de descompte
 l'àrbitre
 insultar l'àrbitre
 el beisbol

kolektivní sporty

házená
házenkář
míč
branka (brankový prostor)
brankář
branka, gól
vlastní branka
dostat gól
dát branku
košíková
košíkář
koš
dát koš
volejbal
voilejbalista
volejbalová síť
blokovat
fotbal
první liga
fotbalový hráč
první poločas zápasu
vyhrát/prohrát/remizovat zápas
vyhrát 5 : 2
vyhrát v nast. čase
rozhodčí
inzultovat rozhodčího
beisbol

2. Esports d'hivern

l'esquí
 esquiar
 l'eslalom
 el descens
 la fixació
 el bastó d'esquí
 l'esquerda
 l'esquiador
 l'eslalom gegant
 la pista d'esquí
 l'esquí de fons
 els esquís de fons
 els salts d'esquí
 el salt de trampolí
 el telecadira
 el remuntador
 el refugi de muntanya

anar amb trineu
 el pendent
 la pista de neu (per a trineus)

l'hoquei sobre gel
 el jugador d'hoquei
 l'estic
 els patins
 el casc
 la genollera
 la colzera

el patinatge

Zimní sporty

lyžování; lyže
 lyžovat
 slalom
 sjezd
 vázání
 lyžařská hůl
 prasklina
 lyžař
 obří slalom
 sjezdovka
 běh na lyžích
 běžky
 skoky na lyžích
 skokanský můstek
 sedačková lanovka
 lyžařský vlek
 horská chata

sáňkování
 svah
 sáňkařská dráha

lední hokej
 hokejista
 hokejka
 brusle
 přilba
 chránič kolena
 chránič lokte

bruslení

el patinatge artístic	<i>krasobruslení</i>
de velocitat	<i>rychlobruslení</i>
el patinador (de velocitat)	<i>(rychlo)bruslař</i>
les figures artístiques	<i>krasobruslařské figury</i>
la pirueta	<i>pirueta</i>
la parella de patinadors	<i>sportovní dvojice</i>
la gimnàstica	<i>gymnastika</i>
el/la gimnasta	<i>gymnasta</i>
la gimnàstica artística	<i>umělecká gymnastika</i>
els exercicis en els aparells	<i>cvičení na nářadí</i>
els aparells de gimnàstica	<i>tělocvičné nářadí, náčiní</i>
l'espallera	<i>žebřiny</i>
les anelles	<i>kruhy</i>
el plint	<i>švédská bedna</i>
el trampolí	<i>odrazový můstek</i>
el cavall de salts	<i>kůň</i>
el cavall amb arcs	<i>kůň s madly</i>
el matalàs dur	<i>tvrdá, nízká žíněnka</i>
tou	<i>měkká, vysoká žíněnka (např. pro skok vysoký)</i>
la barra fixa	<i>hrazda</i>
les (barres) paral·leles	<i>bradla (obě žerdi jsou ve stejné výšce)</i>
les (barres) asimètriques	<i>bradla (jedna žerď je výš než druhá)</i>
la barra d'equilibris	<i>kladina</i>
el terra	<i>koberec pro sportovní gymnastiku</i>
la maça	<i>kužel</i>
la corda	<i>švihadlo</i>
la cinta	<i>stuha</i>
el mallot	<i>dres</i>
les sabatilles de gimnàstica	<i>cvičky</i>

la boxa	<i>box</i>
boxejar	<i>boxovat</i>
el boxejador	<i>boixer</i>
el ring	<i>ring</i>
les cordes	<i>provazy</i>
el sac de sorra	<i>boxerský pytel</i>
els guants de boxa	<i>boxerské rukavice</i>
penjar els guants	<i>pověsit rukavice na hřebík, zanechat boxu</i>
tombar l'adversari	<i>srazit protivníka</i>
noquejar, deixar fora de combat	<i>knokautovat</i>
comptar els segons al vençut	<i>odpočítávat poraženého</i>
el gong	<i>gong</i>
l'esgrima	<i>šerm</i>
la sala d'esgrima	<i>šermovna, šermírna</i>
el tirador	<i>šermíř</i>
la careta	<i>kukla</i>
el floret	<i>fleret</i>
l'espasa	<i>kord</i>
el sable	<i>šavle</i>
l'halterofília	<i>vzpírání</i>
aixecar	<i>vzpírat, vzepřít</i>
l'aixecador	<i>vzpěrač</i>
el pes	<i>činka</i>
l'arrencada	<i>vzpírání trhem, trh</i>
altres esports	jiné sporty
el karate	<i>karate</i>
el judo	<i>judo</i>
la lluita lliure	<i>zápas</i>

la lluita grecoromana	<i>řeckořímský zápas</i>
el lluitador	<i>zápasník</i>
el tatami	<i>žíněnka, koberec pro zápas</i>
competicions esportives	
classificar-se	<i>postoupit</i>
quedar eliminat	<i>nepostoupit</i>
eliminar	<i>vyřadit</i>
el campionat internacional	<i>mezinárodní mistrovství</i>
nacional	<i>národní m.</i>
mundial	<i>m. světa</i>
de futbol	<i>fotbalové m.</i>
pujar al podi	<i>vystoupit na stupeň vítězů</i>
el campió, la campiona	<i>mistr, mystryně</i>
el quatre vegades campió	<i>čtyřnásobný mistr</i>
la medalla d'or	<i>zlatá medaile</i>
de plata	<i>stříbrná m.</i>
de bronze	<i>bronzová m.</i>
guanyar una medalla	<i>získat medaili</i>
hissar la bandera	<i>vztyčit vlajku</i>
els Jocs Olímpics	<i>Olympijské hry</i>
lliurar els premis	<i>předávat ceny</i>
la Copa Davis de tennis	<i>tenisový Davis Cup</i>
la Copa Mundial de Futbol	<i>Světový pohár ve fotbale</i>
el Campionat Mundial d'hoquei	<i>Mistrovství světa v hokeii</i>

Frases fetes:

Nedar i guardar la roba
 Nedar entre dues aigües
 No tocar pilota

Text 1:**El Barça sentència l'Atlètic de Madrid per la via ràpida (5-0)**

Els de Guardiola sentencien el partit en el primer temps amb dos gols de Villa i Messi i un en pròpia porta de Miranda. En la segona part, Messi ha tancat el marcador amb dos gols més, aconseguint un nou 'hat trick'

El Barça segueix sense cedir ni un sol punt al Camp Nou a la Lliga. Aquest dissabte a la nit ha tornat a imposar-se, aquest cop a l'Atlètic de Madrid i d'una manera relativament còmoda. Jugant com saben, els de Guardiola han superat els matalassers, han marcat quatre gols al porter menys golejat de la Lliga, Courtois, i han anul·lat un dels davanters de moda d'aquesta temporada: Falcao.

El partit ha començat de la millor manera pel Barça. Al minut 9, Villa ha aconseguit el primer gol després d'una gran passada de Xavi. El davanter asturià, després de retallar un defensa, ha superat Courtois amb un xut potentíssim. El migcampista de Terrassa, al minut 12, ha tornat a fer una altra passada de les seves, aquest cop cap a Pedro, però el davanter canari no ha pogut definir.

Els de Guardiola han seguit pressionant la porteria rival, desplegant el seu joc de toc, i així, després d'una nova gran passada de Xavi, Pedro ha rebut la pilota i li ha deixat a Messi, que ha intentat superar el porter. Aquest ha pogut rebutjar la pilota, però el rebot ha anat a parar a peus de Miranda, que ha introduït la pilota al fons de la xarxa (15'). Tot just deu minuts més tard, el Barça ha fet el tercer. Messi ha fet una genialitat de les seves i ha marcat després de deixar enrere dos defenses amb un deliciós retall.

Amb els canvis de l'Atlètic de Madrid, el conjunt madrileny ha millorat i ha aconseguit arribar a la porteria de Valdés, tot i que sense encert, ja que la centrada s'ha passejat per davant de la porteria. Però amb el rival estirant les línies, el Barça també ha tingut les seves opcions. Villa, després de rebre una passada interior al punt de penal, ha vist com el porter aturava el seu xut.

Messi ha tornat a aparèixer en la segona meitat per arrodonir el resultat. El davanter argentí s'ha tornat a inventar un altre gran gol per tornar a superar Courtois (77'). I encara hi ha hagut més. En el temps afegit, després d'un teva meva amb Villa, Messi ha controlat dins de l'àrea i ha tornat a marcar, aconseguint un nou *hat trick*.

Núria Garcia. El Barça sentència l'Atlètic de Madrid per la via ràpida (5-0). In: http://www.ara.cat/esports/barca/Barca-Atletic_de_Madrid-futbol_0_560344110.html. Datum uveřejnění: 24.09.2011

Activitat:

Troba les metàfores i paraules específiques de l'àmbit del futbol i compara-les amb una crònica de futbol d'un diari txec.

Text 2**Sabies que l'hivern ens permet una gran varietat d'esports?**

Tot i que enguany la neu ha trigat una mica més a arribar que anys enrere, un cop la tenim aquí ja podem agafar l'equip i enfilar camí per practicar algun dels nombrosos esports d'hivern que ofereix el nostre país. Què us sembla si explorem diverses disciplines que competeixen amb el ja popularíssim esquí?

Anar a la muntanya, comprar un forfet i passar-se el dia fent descensos per les pistes, ja sigui amb uns esquís o bé amb una taula de neu ja fa dies que no és pas la única opció que tenen els enamorats de la muntanya i l'esport en totes les seves variants. I és que l'hivern permet practicar una colla d'activitats que cada dia guanya més adeptes.

L'**alpinisme** en general gaudeix d'un molt bon estat de salut gràcies a la popularització de la muntanya i els recursos necessaris que cada cop més estan a disposició de la majoria d'usuaris. Les **excursions amb raquetes de neu** estan a l'abast de qualsevol persona amb un mínim de condicions físiques. Els **descensos en trineu** cada dia estiren més i més gent, en qualsevol de les seves varietats: ja sigui el popular 'skeleton', o bé els no tan coneguts 'bobsleigh' o 'luge', ambdues pràctiques olímpiques. Si volem una mica menys d'emoció i risc ens podem deixar portar per uns trineus estirats per gossos, pràctica coneguda com a **múixing** que coneixen bé els participants en les edicions de Pirena, una cursa de trineus que cada any recorre els Pirineus.

Aquells i aquelles que tinguin una certa vocació artística sempre poden perfeccionar la tècnica en **patinatge artístic sobre gel**, tot i que n'hi haurà d'altres que optaran pel **patinatge de velocitat**, així com aquells que s'estimaran més un bon partit de **hockey** sobre gel. Un altre esport de grup que cada dia guanya popularitat és el '**curling**': es practica en una pista de gel i és molt similar a la petanca. Exigeix molta precisió als participants ja que cal acostar-se el màxim possible a una diana amb el llançament d'unes pedres de granit ben pesades! Per últim, les persones més agosarades sempre poden iniciar-se en el món més tècnic de l'**escalada en gel**, diuen que l'espectacle que n'obtenen val molt la pena! Això sí, a l'hora d'anar a la muntanya totes les precaucions són poques i, per descomptat, és imprescindible una assegurança per prevenir accidents.

Pràctiques sense risc

Abans d'emprendre qualsevol activitat física cal equipar-se i preparar-se a consciència! Una sèrie de consells bàsics que mai està de més recordar són:

No baixar per pistes o fer activitats a la neu que estan per sobre de la nostra capacitat i experiència. Fer un mínim d'escalfament quan comencem la jornada.

Cal concertar una assegurança que cobreixi els danys a tercers i els propis durant la pràctica dels esports de neu.

Si fem activitats fora de les pistes senyalitzades cal observar sempre el risc d'allaus.

Un bon equipament ens evitarà ensurts: el casc per protegir-nos de lesions en cas d'impacte, els protectors de canells per tal de disminuir la possibilitat de fractures de canell, ajustar i fixar adequadament les botes, etc.

Descansar quan comença la sensació de fatiga és vital per evitar mals majors. Una adequada hidratació i alimentació també són bàsiques.

Sempre és bo practicar els diferents esports en companyia d'altres persones; en cas que hi hagi algun problema sempre serà més fàcil demanar ajuda, senyalitzar el lloc accidentat o el que sigui necessari.

Generalitat de Catalunya. Sabies que...l'hivern ens permet una gran varietat d'esports? In: http://jovecat.gencat.cat/ca/detalls/Article/sabiesque_esports_hivern_article. Datum uveřejnění: 04.01.2012

Activitats:

- Practiques esports? Quins?
- Creus que al teu lloc de residència hi ha prou mitjans per a la pràctica del teu esport preferit?
- Practiques algun esport diferent quan ets de vacances?
- Has practicat mai algun esport d'aventura? Quin esport d'aventura no practicaries mai?
- T'agradaria participar als Jocs Olímpics? Per què?
- Has guanyat mai alguna medalla?
- Quins són els esports preferits a la República Txeca? I a Catalunya?
- Coneixes algun esportista català famós?

Bibliografie:

- ALCHAZIDU, Athena. Practicando el español. Brno: Masarykova univerzita, 1997, 250 s.
- ESTEBAN CALM, Jordi. La xerrada. Converses de nivell bàsic. Licence Creative Commons. Dostupné z: <http://www.cal.cat/Backend/Upload/Company/Document/ozgpLIVUA4hiNzQEaifjMA==.pdf>. Datum zhlédnutí: 13. 10. 2014
- LÓPEZ RIPOLL Silvia et al. Conversar en español B1-B2. Estudios hispánicos. Barcelona: Universitat de Barcelona, 2013, 57 s.
- ROSELL Josep, HOMS Lluís. Parlem-ne. Barcelona: Barcanova, 2010, 205 s.
- VINTROVÁ Andrea, Conversación española. Brno: Státní jazyková škola Brno, 2003, 141 s.